

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської
ради Одеського району Одеської області
Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Sameax»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Одеса
2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської
ради Одеського району Одеської області
Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Sameax»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОДЕРНІЗАЦІЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В СУЧАСНИХ
ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Одеса
2026

УДК: 371

DOI: <https://doi.org/10.24195/ModernisationEP-2026-3>

М 74

*Рекомендовано до друку Вченою Радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»
Протокол № 10 від 26 лютого 2026 року*

Рецензенти:

***Княжева Ірина**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Університету Ушинського;*

***Тягнирядно Євгенія**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мовної підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ.*

М 74 Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти:
збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Одеса, Україна, 20 лютого 2026 року). Університет Ушинського. Одеса:
Бондаренко М.О., 2026. 372 с.

ISBN 978-617-8814-06-9

УДК: 371

*Усі матеріали збірника подаються у редакції авторів.
Відповідальність за достовірність фактів несуть автори.*

ISBN 978-617-8814-06-9

- © Кафедра педагогіки Університету Ушинського, 2026;
- © Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської ради Одеського району Одеської області, 2026;
- © Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Sameax», 2026.

20. Сухініна А.О. Інформатика як мистецтво мислення: старша профільна школа між кодом, творчістю та майбутнім 282
21. Торбенко С.Г. Підтримка дітей початкової школи з особливими освітніми потребами у визначенні професійного шляху 289
22. Халіль Луай Створення інноваційного середовища закладів загальної середньої освіти як фактор модернізації освітнього простору 294
23. Чернега О.І. Індивідуальна освітня траєкторія учнів на уроках хімії профільного рівня 301
24. Чалюк А.Л. Комунікативний підхід як основа формування мовної особистості в умовах Нової української школи 313

СЕКЦІЯ №3: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ЗМІН 320

1. Браткевич А.О. Крос-культурна проблематика у сучасному науково-педагогічному дискурсі 320
2. Ісаєнко М.М. Професійна орієнтація як чинник підвищення мотивації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в закладах освіти, що належать до сфери управління МВС України 325
3. Koycheva T. Cluster-driven innovation in pedagogical university: frameworks of strategic implementation 330
4. Кинєва П.П. Використання штучного інтелекту в освітньому процесі: можливості та виклики 336
5. Осипова Т.Ю. Професійний розвиток учителя в системі післядипломної освіти 343
6. Панкратова Н.М. Атрибутивні характеристики розвитку культури професійної діяльності викладача математики в сучасному освітньому просторі 351
7. Тягнирядно Є.В. Мова як маркер ідентичності: соціокультурний та політичний виміри 357
8. Штайнер Т.В. Роль стейкхолдерів у модернізації освітнього процесу в закладах освіти: партнерство педагогів, сім'ї та громадськості 362

Лісогор Алла Вікторівна,
*викладач кафедри професійної освіти та дизайну
Державного закладу
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»*

ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДИЗАЙНЕРСЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Актуальність дослідження. Сучасний етап розвитку дизайн-освіти характеризується глибокими трансформаціями, зумовленими цифровізацією креативних індустрій, змінами професійних ролей дизайнерів та зростанням значущості інноваційного мислення як ключової компетентності фахівця. Індустрія моди й дизайну дедалі активніше інтегрує проєктні, цифрові та міждисциплінарні підходи, що потребує перегляду традиційних моделей професійної підготовки [1; 11]. У цих умовах проєктно-орієнтоване навчання розглядається як ефективна освітня стратегія, спрямована на формування здатності студентів працювати з проблемою, генерувати ідеї, вибудовувати концепцію та приймати творчі рішення в умовах невизначеності [2; 3]. Українські дослідники наголошують, що проєктно-орієнтоване навчання забезпечує міждисциплінарну інтеграцію, залучення студентів до активної проєктної діяльності та формування професійної суб'єктності [2; 3; 6].

Особливого значення набуває застосування комплексного дизайн-проєктування як педагогічного механізму формування інноваційного стилю мислення, що поєднує аналітичні, візуальні та практичні компоненти навчання [4; 5]. Саме в межах проєктної діяльності студенти опановують логіку дизайнерського мислення: від аналізу проблеми до створення концепції та презентації результату.

Мета статті: обґрунтувати проєктно-орієнтоване навчання як інструмент розвитку інноваційного мислення студентів дизайнерських спеціальностей у процесі професійної підготовки.

Штайнер Тетяна Віталіївна,
*викладач кафедри професійної освіти та дизайну
Державного закладу
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»*

РОЛЬ СТЕЙКХОЛДЕРІВ У МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ: ПАРТНЕРСТВО ПЕДАГОГІВ, СІМ'Ї ТА ГРОМАДСЬКОСТІ

Актуальність дослідження. Сучасний етап розвитку освіти характеризується глибокими трансформаційними процесами, зумовленими глобалізацією, цифровізацією, змінами на ринку праці та зростанням ролі людського капіталу. У цих умовах модернізація освітнього процесу в закладах освіти постає як стратегічне завдання державної політики та водночас як поле для активного залучення різних стейкхолдерів, що дозволяє інтегрувати академічні та практичні компетентності. Саме така багатопланова взаємодія підкреслює необхідність дослідження ролі стейкхолдерів у модернізації освіти. Одним із ключових чинників ефективної модернізації є активна участь стейкхолдерів – зацікавлених сторін, які безпосередньо або опосередковано впливають на функціонування та розвиток освітньої системи. До основних стейкхолдерів належать педагоги, здобувачі освіти та їхні сім'ї, органи місцевого самоврядування, громадські організації, роботодавці, професійні спільноти та широка громадськість.

Особливе значення набуває партнерство між закладами вищої освіти (ЗВО) та закладами професійної (професійно-технічної) освіти (ЗПТО), що забезпечує інтеграцію академічної підготовки та практичних компетентностей, відповідає потребам локальної громади та сучасного ринку праці. У багатьох університетах ЄС та США подібне партнерство реалізується через залучення бізнесу, громадськості та сімей до освітніх проєктів, що дозволяє студентам отримати комплексні знання та розвинути міждисциплінарні компетенції. Такий стейкхолдерський підхід також пов'язаний із концепціями сталого

розвитку освіти, підкреслюючи соціальну відповідальність і культурну інтеграцію навчання в громаду.

Мета статті: аналіз сутності стейкхолдерського підходу в освіті та визначення ключових напрямів ефективної взаємодії педагогів, сім'ї та громадськості у процесі модернізації освітнього процесу в закладах освіти з акцентом на інтеграцію ЗВО та ЗПТО.

Виклад основного матеріалу. Поняття «стейкхолдер» (stakeholder) походить із теорії менеджменту і позначає зацікавлену сторону, яка має певні очікування щодо діяльності організації та здатна впливати на її розвиток. У сфері освіти стейкхолдерський підхід розглядається як інструмент підвищення прозорості, демократизації управління та якості освітніх послуг.

Стейкхолдери поділяються на внутрішніх та зовнішніх, а також стратегічних та оперативних учасників, кожен з яких виконує специфічні функції у забезпеченні освітнього процесу.

Стейкхолдери у системі освіти поділяються на кілька категорій, що визначають їхні ролі та функції. Детальніше це можна подати у вигляді таблиці 1:

Таблиця 1.

Типи стейкхолдерів та їх функції в освіті

Тип стейкхолдера	Приклади	Основні функції
Внутрішні	Педагоги ЗВО/ЗПТО, студенти, адміністрація	Забезпечення навчального процесу, координація проєктів, наставництво, розвиток soft skills, оцінювання результатів
Зовнішні	Сім'я, бізнес, громадськість, професійні спільноти	Підтримка студентів, ресурсна допомога, наставництво, участь у проєктах, інтеграція освіти з ринком праці
Стратегічні	Адміністрація закладу, органи місцевого самоврядування, стратегічні партнери бізнесу	Планування освітніх програм, визначення пріоритетів модернізації, забезпечення ресурсами, контроль ефективності інновацій
Оперативні	Педагоги, наставники, практики, студенти	Реалізація навчальних програм, супровід виробничої практики, проведення практичних проєктів, оцінювання результатів, розвиток компетентностей

Поділ стейкхолдерів на внутрішніх і зовнішніх, а також на стратегічних і оперативних, дозволяє систематизувати їхні ролі в освітньому процесі та

уникнути дублювання функцій. Внутрішні стейкхолдери забезпечують безперервність і якість навчання, тоді як зовнішні сприяють практичній орієнтації освіти та її інтеграції з ринком праці й соціальним середовищем. Розмежування стратегічних і оперативних учасників створює умови для узгодження освітньої політики із практичною реалізацією модернізаційних змін. Такий розподіл ролей дозволяє уникнути дублювання завдань і підвищити ефективність координації освітнього процесу [1; 2; 11].

Педагогічні працівники відіграють ключову роль у модернізації освітнього процесу. Вони виступають не лише трансляторами знань, а й фасилітаторами навчання, координаторами проєктної діяльності та партнерами студентів. Особлива роль педагогів у ЗВО-ЗПТО проявляється через коучинг, наставництво та інтеграцію теорії з практикою [3; 11].

Розширення ролі педагога передбачає:

- роботу в команді та міждисциплінарну координацію;
- впровадження інтерактивних та проєктних методів навчання;
- залучення студентів до навчально-практичних проєктів у партнерстві з бізнесом, громадою та професійними спільнотами;
- організацію та супровід виробничої практики [4; 5; 11].

Зокрема, це спрямовано на розвиток soft skills, критичного мислення, командної роботи та навичок проєктного менеджменту, що забезпечує комплексну підготовку здобувачів освіти до професійної діяльності [7; 11].

Формування професійної компетентності педагогів та розвиток їхніх soft skills дозволяє ефективно організовувати партнерство зі стейкхолдерами [6]. У контексті співпраці ЗВО та ЗПТО педагог стає координатором інтеграції освітніх програм, організовує спільні навчальні заходи та практикуми для здобувачів освіти.

Сім'я є одним із основних стейкхолдерів, що безпосередньо впливає на формування особистості здобувача освіти. Партнерство між закладом освіти та сім'єю ґрунтується на принципах взаємної довіри, відповідальності та відкритості. Сучасні підходи передбачають активне залучення батьків до

освітнього процесу, участь у громадському управлінні закладом освіти, визначення освітніх пріоритетів [7] та участь у спільних освітніх проєктах, відкритих лекціях, майстер-класах і наставництві під час практичної підготовки студентів [2].

Така взаємодія:

- сприяє узгодженості виховних впливів;
- підвищує мотивацію здобувачів освіти;
- формує сприятливе освітнє середовище.

Громадськість забезпечує соціальну підтримку закладів освіти та сприяє інтеграції освітнього процесу у життя громади. Участь громадських організацій, органів місцевого самоврядування та професійних спільнот дозволяє розширити освітній простір і наповнити його практичним змістом [8].

Механізми залучення громадськості:

- спільні освітні та соціальні проєкти;
- волонтерські програми;
- залучення практиків до освітнього процесу;
- розвиток неформальної та інформальної освіти [9].

Особлива увага приділяється використанню цифрових платформ для інтерактивної комунікації та онлайн-наставництва, що сприяє більшій включеності усіх стейкхолдерів [9].

Співпраця закладів вищої освіти (ЗВО) та закладів професійної освіти (ЗПТО) як ключовий елемент модернізації освітнього процесу реалізується через організацію відкритих лекцій, майстер-класів, воркшопів та практичних занять, що дозволяє студентам не лише отримати актуальні знання та ознайомитися з професійними стандартами і сучасними технологіями, а й формувати практичні компетенції, критичне мислення та навички міждисциплінарної роботи; крім того, такі заходи сприяють активній взаємодії з педагогами-практиками, залученню фахівців із професійних спільнот та громадськості, а також забезпечують інтеграцію теоретичної та практичної підготовки в умовах реального виробничого середовища, що підвищує

готовність здобувачів освіти до ефективної професійної діяльності та адаптації до вимог сучасного ринку праці [4; 5].

Однією з найбільш ефективних форм взаємодії стейкхолдерів є організація відкритих лекцій, майстер-класів, воркшопів та практичних занять, що дозволяє студентам:

- отримати актуальні знання;
- ознайомитися з професійними стандартами та сучасними технологіями;
- сформувані практичні компетенції, критичне мислення та навички міждисциплінарної роботи;
- налагодити активну взаємодію з педагогами-практиками та фахівцями професійних спільнот [11].

Приклади практичної реалізації:

- Дизайн та технології: студенти ЗПТО під керівництвом викладачів ЗВО беруть участь у проєктуванні макетів, виготовленні виробів та оцінюванні продуктів;
- Майстер-класи: практикуючі фахівці демонструють сучасні технології та методики, а студенти відпрацьовують практичні завдання в реальному часі;
- Відкриті лекції: поєднання академічних знань викладачів ЗВО та практичного досвіду ЗПТО забезпечує інтеграцію теорії та практики [10].

Виробнича практика є невід'ємним компонентом інтеграційної моделі ЗВО-ЗПТО. Вона передбачає планування, супровід наставників та оцінювання результатів, що забезпечує ефективну інтеграцію теоретичних знань та практичних навичок [11]. Етапи організації практики включають:

Планування: узгодження навчальних завдань із освітньою програмою та потребами виробництва, формування графіку проходження практики та визначення критеріїв оцінювання компетентностей.

Супровід наставників: педагоги ЗВО та практичні наставники ЗПТО координують діяльність студентів, надають індивідуальні консультації, контролюють виконання завдань та сприяють розвитку soft skills і критичного мислення.

Методи оцінки результатів: використання комбінованих підходів, зокрема анкетування, звітів студентів, аналіз виконаних проєктів, спостереження наставників, а також оцінка участі в командних проєктах і практичних завданнях.

Рефлексія та обговорення результатів: регулярні зустрічі зі студентами та наставниками дозволяють обговорити досягнення, визначити прогалини та скоригувати навчальні програми для підвищення ефективності подальшої підготовки.

Такі деталі дозволяють комплексно оцінювати продуктивність практики та забезпечують її тісну інтеграцію з навчальними програмами, підвищуючи готовність здобувачів освіти до ефективної професійної діяльності та адаптації до вимог сучасного ринку праці.

Модель інтеграції теорії і практики демонструє чіткий розподіл ролей стейкхолдерів (Таблиця 2).

Таблиця 2

Інтеграція ролей стейкхолдерів

Стейкхолдер	Роль у партнерстві
Педагоги ЗВО	Теоретичне забезпечення, методичне керівництво, організація відкритих лекцій
Педагоги ЗПТО	Практичне навчання, наставництво студентів, координація виробничої практики
Студенти	Виконання проєктів, участь у практичних і виробничих заходах
Сім'я	Підтримка студентів, участь у громадських заходах
Громадськість	Надання ресурсів, залучення до проєктів, волонтерська підтримка

Розподіл ролей між педагогами ЗВО, ЗПТО, студентами, сім'єю та громадськістю демонструє комплексний характер партнерської взаємодії в межах інтеграційної моделі освіти. Чітке визначення функцій кожного стейкхолдера забезпечує узгодженість дій, підвищує відповідальність учасників та ефективність освітнього процесу. Така модель сприяє поєднанню теоретичної підготовки з практичним досвідом, розвитку професійних і міждисциплінарних компетентностей здобувачів освіти.

Такий підхід дозволяє адаптувати освітній процес до потреб ринку праці, формувати компетентності відповідно до сучасних стандартів, а також забезпечує ефективну комунікацію та відповідальність усіх учасників [10; 11].

Висновки. Модернізація освітнього процесу в закладах освіти є складним багатовимірним процесом, успішність якого значною мірою залежить від ефективної взаємодії стейкхолдерів. Партнерство педагогів, сім'ї та громадськості виступає важливим ресурсом оновлення змісту, форм і методів навчання, а також підвищення якості освіти в цілому.

Стейкхолдерський підхід сприяє демократизації управління освітою, посиленню соціальної відповідальності та формуванню відкритого освітнього середовища. Подальші дослідження доцільно спрямувати на оцінювання впливу залучення стейкхолдерів на успішність працевлаштування випускників, розвиток інноваційних проєктів та впровадження цифрових технологій. Соціальний ефект партнерства проявляється у формуванні культури колективної відповідальності, підтримці локальної громади та адаптації освіти до швидкозмінних вимог ринку праці.

Список використаних джерел

1. Анісімова О. Е., Горлова А. В. Роль стейкхолдерів у вдосконаленні освітнього процесу педагогічного факультету. *Педагогічні науки: Секція 4. Теорія і методика професійної освіти*. 2024. Випуск 105. С. 50-57. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2024-105-7>

2. Бевз Г., Боброва Д., Дзюбенко О., Ловка О., Петренко І., Чистяк О. Сім'я як носій громадської думки щодо розвитку освіти у поствоєнному суспільстві: практичний посібник. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2024. 182 с. URL: <https://surl.li/zwiqhqs>

3. Бірюкова О. В., Строгий В. П. Взаємодія стейкхолдерів із закладами вищої освіти в умовах оптимізації освітнього процесу. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки»*. 2020. № 3. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2022.4.14>

4. Кузнецова Л. В. Місце та правовий статус стейкхолдера закладу вищої освіти. Вимога часу чи модернізація освітнього процесу? *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО*. 2025ю Вип. 90: част. 5. С. 316-321 DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.90.5.40>

5. Мороз С. А., Бука І. С., Мороз В. М., Манчак І. Т. Стейкхолдери забезпечення якості вищої освіти: тлумачення змісту категорії та персоналізація суб'єктів. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства*. 2021. № 2. С. 39-48. DOI: <https://doi.org/10.20998/2227-6890.2021.2.05>

6. Піскурська Г. В. Стейкхолдерський підхід у забезпеченні якості вищої освіти. *Наукові праці Вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет»*. Серія: «Педагогіка, психологія і соціологія». 2019. №1(24). DOI: <https://doi.org/10.31474/2077-6780-2019-1-69-77>

7. Самойленко О., Штайнер Т., Брюховецька І. Педагогічні умови формування soft skills у майбутніх педагогів у процесі професійно-педагогічної підготовки. *Молодь і ринок : наук.-пед. журнал*. 2024. № 10 (230). С. 56-60. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.314178>

8. Страутман Л.Л., Лісовська О.М., Підлубна І.Л. Особливості професійного мислення дизайнера одягу: між творчістю та технологією // *Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Scientific Exploration: Bridging Theory and Practice» (October 20-22, 2025. Berlin, Germany)*. European Open Science Space, 2025. pp. 12-19. DOI <https://doi.org/10.70286/EOSS-20.10.2025>

9. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Багатовекторна взаємодія закладу вищої освіти зі стейкхолдерами в системі освітньої комунікації. *Культура України*. 2023. №80. С. 7–16. DOI: <https://doi.org/10.31516/2410-5325.080.01>

10. Штайнер Т.В. Інтеграція інноваційних підходів у зміст дисциплін дизайнерського профілю як засіб формування професійної компетентності майбутніх фахівців. *Управління та інновації в освіті: досвід, проблеми та*

перспективи: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конференції (м. Одеса 21 листоп. 2025 р.). Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. С. 91-94.

11. Штайнер Т.В., Страутман Л.Л., Шедіна С.В., Лісовська О.М., Підлубна І.Л. Інтеграція виробничої практики у проектно-інноваційну підготовку фахівців у сфері дизайну. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2026. №26. С. 1-22. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18451856>